

Az innovációnak nincs eleje, vége

FEJLESZTÉS A díjat nyert szalagkorlátoktól jelentős megrendeléseket vár az ügyvezető

KÓHALMI KÁLMÁN

Az Év Vállalkozása Díjat az ipari tagozattól a múlt hét szombaton megtartott Vállalkozók bálján a DAK Acélszerkezeti Kft. kapta. Tarány Gábor ügyvezető igazgatóval viszont a cég innovációs díjával kapcsolatban kezdtük a beszélgetést.

Másfél hete bejárta az országos sajtót a hír, hogy a DAK Acélszerkezeti Kft. által fejlesztett, szabadalmaztatott, biztonságos, a járműveket az ütközés után az útra visszatevő szalagkorláttal a Minőség-Innováció 2016 pályázaton a nemzetközi követően a nemzetközi megmérettetésén, középvezetők kategóriában is a Minőség-Innováció Díj nyertesei lettek. Hogy Tarány Gábor elmondja: a Prágában megtartott díjátadón nagyon neves cégekkel állhatunk egy sorban, például a rangos svéd autógyártóval. Az ügyvezető szerint nagy felelősség, hogy egy magyar találmány idáig el tudott jutni. Ehhez egy jól működő, innovatív szakemberekből álló csapatra van szükség. A DAK rendelkezik ezzel, saját erőből meg tudták oldani a fejlesztést.

Raadásul a kifejlesztett terméket már sok helyen beépítették, hiszen hatéves az ötlet, az utolsó, áttörést jelentő

tesztet 2015 szeptemberében végezték el, az azóta gyártott és eladott szalagkorlátok már ezzel a technológiával készültek.

A téma kapcsán az ügyvezető igazgató megfogalmazza véleményét: az innovációnak nincs eleje és vége. És talán érdemes erre a meglátásra odafigyelni, hiszen gyakorlatilag újítót mondja, aki másfél tucat szabadalommal rendelkezik. Mint hangsúlyozza: mindig nyitott szemmel jár a világban, ennek során persze főként a szakmájával kapcsolatos ötletek jutnak eszébe, de nem kizárólag. Így a gondolatok születését ez a mentalitás készíti elő, sok előzménye van tehát. És ennek a fejlesztésnek sincs vége, márciusban újabb teszteket végeznek, hogy a korlárendszer még jobban meg tudjon felelni az új úthálózatoknál előírt biztonsági követelményeknek.

Mikor az innováció üzleti hatásaival kapcsolatban kérdezzük, megtudjuk, egyszerű, költséghatékony megoldásról van szó. Száz százalékosan magyar alapanyagot használnak fel a gyártáshoz, a legnagyobb beszállító az ISD Dunaferr. Az üzleti érdeklődés is megindult, például egy kínai nagybefektető az innovációs nagydíj kapcsán ismert meg a terméket, és elindult az üzlet. Emellett más érdeklődők is vannak. Tarány Gábor sze-

Az ipari tagozattól a díjat Tarány Gábor ügyvezető vette át

rint, bár konkrétumokról még nincs itt az ideje beszélni, a város életében is elég jelentős ez a fejlesztés, hiszen a többlet forgalom nemcsak a dolgozóknak és a tulajdonosoknak kedvez, hanem a beszállítóknak, és közvetve az egész térségnek is.

Ugyanakkor azt is hangsúlyozza, emellett cégüknek még számos termékköre van:

telekommunikációs tornyok, ipari acélszerkezetek, épületek acélszerkezetei, zsalu- és állványrendszerek. Bérhorganyzást is vállalnak saját tulajdonú horganyzójukban. És persze ott vannak a közutak legkülönbözőbb acélszerkezetei, amelyek közé a mostani fejlesztés is tartozik. Tarány Gábortól megtudjuk, az előbbiekről is nagy a kereslet,

stabil partnereik vannak sok környezetben, Németországban, Ausztriában, de szállítottak már Norvégiába, vagy az USA-ba is, vagy éppen Albániába. A jövőben bővíteni akarják piacukat Szlovákiában és Romániában. Az előző uniós ciklus pénzügyi zárása következtében 2015-ben (hiszen az általuk gyártott acélszerkezetek jelentős részét uniós támogatású projekteknek építik be) jelentősen megnőtt az árbevételük, így előkelő helyre ugrott a száz százalékosan magyar magántulajdonú vállalkozás a megyei TOP 100-as listán (ezen a téren itt első), és az országban is benne vannak az első ötvenben.

Az innováció nagy jelentőségű a város életében is

A jövőben is meg akarják őrizni piacvezető helyzetüket a szakterületükön, ehhez igazítják fejlesztéseiket. Ugyanakkor Tarány Gábor kifejti: nem akar olyan céget, amit már nem lát át. Többször lett volna rá lehetőségeik, hogy új üzletágat indítsanak, vagy tevékenységet integráljanak. Azzal akarnak foglalkozni, amiből igazán értenek: nem akar-

ják tervezéssel, helyszíni szereléssel, fővállalkozással bővíteni a tevékenységüket, és nem akarnak egy szinten túl növekedni. Hosszú távon, jól, jó minőségben kívánják ellátni a megrendelőket termékekkel.

És fontosnak tartja az ügyvezető igazgatót azt is, hogy megőrizzék a cégüknél a családiról hangulatos, nincsenek soklépcsős irányítási rendszerek a DAK-nál, így nagyon közvetlenül tud kapcsolatot tartani akár a termelésben közvetlenül dolgozó munkatársakkal, például a hegesztőkkel is. Pedig a cég két telephelyen ma mintegy 500 főt foglalkoztat. Hogy ezek, a kollektíva működésében hasznos, közvetlen kapcsolatok erősödjenek, még tartják a családi napok hagyományát, ahol a vezetők, munkavállalók együtt főznek, feleségeikkel, gyerekeikkel töltik el a napot, együtt játszanak.

A kamarai díjról Tarány Gábor, az 1964-ben, a Dunai Vasmű által alapított tevékenység hagyományait őrző, telephelyét működtető cég vezetője elmondta, az ismert mondas jutott eszébe ennek kapcsán: senki sem lehet próféta a saját hazájában.

Nekik sikerült, ez jó érzéssel tölti el. És persze tettek is érte, üzleti eredményeiken túl a közösségi szerepvállalással is.

A minőségnek ára van, és sokat kell tenni érte

Jakó Tamás a kezdetektől egyéni vállalkozóként dolgozik, a vállalkozásba bekapcsolódott felesége, s már a fiai is

KÓHALMI KÁLMÁN

Év Vállalkozása Díjat a kézműves tagozattól 2017-ben Jakó Tamás egyéni vállalkozó kapta, családjával együtt örültek az elismerésnek.

Jakó Tamás 1989 áprilisában lett egyéni vállalkozó. Akkor nyitotta első cukrászdáját: a Március 15. téren, egy bérelt helyiségben, 56 négyzetméteren, egy cukrásszal nyílt meg a Lilla cukrászda. Ezt a helyiséget hamarosan kinőtték, felépítette új cukrászdáját a Béke városrészben, a Lobogó utca 1-ben, amely azóta is működik a városrész lakóinak nagy meglepetésére. És nem csak az ő meglepetésükre, hiszen sokan járnak oda a város és környéke más területeiről is.

Kétezer óta pedig új Jakó Cukrászda is működik a Vasmű úton, így a belvárosban is színvonalas környezetben fogyaszthatjuk el süteményeiket, kávéikat. A cukrászat a Béke városrészi egységben üzemel, itt készítik el a rendezvényekre, családi eseményekre megrendelt, közkedvelt tortákat, süteményeket, pogácsákat is.

Jakó Tamáshoz a vállalkozás indulását követően egy évvel csatlakozott felesége, aki elsősorban az adminisztrációt

terén segíti a munkáját, és bőven akad ilyen feladat. Évek óta már két fia is bekapcsolódott a kisvállalkozás tevékenységébe. Egyikük a Vasmű úti cukrászdában dolgozik, és Jakó Tamás reményei szerint idővel majd átveszi az egész vállalkozást. Pótolja azt a fiatalos lendületet, ami a tavaly december végén nyugdíjba ment apjából néha már hiányzik (bár, tegyük hozzá, ha nem mondja, nem gondoltuk volna, hogy már nyugdíjas korú, és a lendülete is igencsak fiatalos). Persze, a munkát folytatja, amíg az egészsége bírja, mondja a vállalkozó.

Hiszen még sokat kell tanulnia fiának – mondja –, át kell még adnia számára a közel harminc év vállalkozói tapasztalatát. Egy kisvállalkozás nagyon komplex feladatot jelent a tulajdonosa-vezetője számára. És sorol néhányat az alaptevékenységek mellé napi szinten pluszmunkát jelentőkből, amelyek persze mind rá várnak: karbantartás, eszközök, tisztítószerek beszerzése, ellenőrzése, munka- és tűzvédelem, a különböző hivatalok ellenőrzései, a velük, illetve a partnerekkel való kapcsolattartás stb. És persze ott van a munkatársakkal való foglalkozás, motiválásuk, a közös, eredményes munka szervezése. Mindezt csak sok tapasztalattal lehet elsajátítani, ebben még segítségére kíván lenni a fiának.

Rengeteg könnyebbé teszi számára másik fia tevékenykedése is, aki az informatikai háttér megteremtésében vesz részt. Jakó Tamás már a '90-es évek elején, a Március 15-e téren lévő üzletükben is nagy hangsúlyt fektetett az informatikára, saját programot írtak a cukrászda működéséhez. És azóta is egyre több területen veszik igénybe a számítógépet, a programokat, a világháló nyújtotta lehetőségeket. El se tudja képzelni, hogyan tudnának működni e nélkül a háttér nélkül.

Ugyanakkor nehezen barátkozik meg azzal, hogy e-mailben, közösségi oldalon kapjanak megrendeléseket. Na nem céges eseményekhez, hagyományos partnereiktől, a bejáratott módon, hanem családi rendezvényekre, extra kívánságokkal. Szerinte ebben az esetben mindkét fél számára hasznosabb a személyes találkozó, hogy az eredmény valóban a megrendelő elvárásait tükrözze. Ugyanakkor tudja azt is, hogy a világ efelé halad, igyekezzenek is alkalmazkodni hozzá.

A változó világhoz számos más módon is alkalmazkodnak, hiszen szakmájukban, a cukrászatban is nagy átalaku-

lások zajlanak. Ahogy az egész hazai gasztronómiában. Már a városban is érződik, hogy bővül az igényes vevők köre, bár még mindig hatalmas azok száma, akik árat és nem minőséget vesznek. Jó példa erre a fagyalt, amelynek terén az elmúlt években visszaesett a forgalom, talán nem kell kitérni rá, milyen okból. Viszont már érezhető volt, hogy sokan mégis inkább visszatértek hozzájuk.

Jó kezdeményezések tartják a „Magyarország tortája” országos akciókat, sok éve részt vesznek benne, sokan

Fontos részvételük a gyakorlati szakképzésben

éppen emiatt keresik őket. Egyébként is kapcsolatot tartanak a Magyar Cukrász Iparosok Országos Ipartestületével, figyelik a szakmai híreket, cukrászdemutatókra járnak, megismerik az új alapanyagokat, recepteket, eljárásokat. Az őket jellemző igényességgel igazodni akarnak a változó elvárásokhoz, lehetőségekhez.

Jakó Tamás egy cukrásszal kezdte tevékenységét, ma már tizenhárom munkatársat al-

Csaknem harmincéves munkát ismert el a Jakó Tamásnak adott díj

kalmaz, és tizenkét tanuló képez a vállalkozása. Hamarosan az utóbbi szám is növekszik. Úgy itéli meg, hogy a középiskolai szakképzés jó irányba halad, eredményei mutatkoznak annak, hogy több idő jut gyakorlati képzésre. Ugyanakkor a felnőttképzés terén még van hova fejlődnie a rendszernek, ez meglátszik az eredményességén.

És persze az is gond, hogy bár ilyen nagy számban tanulnak nála, mégis folyamatosan

hirdet állást. Tehát ez sem biztosítja a megfelelő utánpótlást. Sokan a végzettség nélkül (de már régebb óta ott dolgozó is) külföldre mennek, vagy éppen elhagyják a szakmát. Ennek ellenére elengedhetetlennek tartja a szakképzésben való részvételüket, amely a szakmai fejlődésüket is szolgálja. Ezen munka során jó partneri kapcsolatot alakítottak ki a városi kamarával, és évek óta a rendezvényeinek a beszállító is.

Egy hajóban: elismert, jó csapat

SZÁLLÍTMÁNYOZÁS Nemzetközi szinten is jegyzett céggé váltak a szakmai munkájukkal

KŐHALMI KÁLMÁN

Az ISD Portolan Kft. kapta az Év Vállalkozása Díjat a kamara kereskedelmi tagozatától, ennek kapcsán kérdeztük Vaso Janicic ügyvezető igazgatót.

A díj átadásán nem tudott jelen lenni, mivel az Egyesült Államokban volt üzleti úton, így azt Szabó Gyula, a helyi kikötő vezetője vette át. Az ügyvezető igazgató szerint nem is baj, hogy így alakult, hiszen Szabó Gyula jól ismert helyi szakemberként elkötelezetten, kiemelkedő módon irányítja a város életében, múltjában is fontos szerepet betöltő létesítményt. Ő képviseli a városi kamaránál a cégüket, az etikai bizottság elnöke.

A kamarától kapott díj egyébként is az ISD Portolan kimagasló teljesítményt nyújtó csapatának az elismerése. Ez a kollektíva természetesen nem a díjakért dolgozik, hanem azért, hogy partnereit mindig a legmagasabb színvonalon szolgálja ki, és ezt már meg is szokták az üzletfelek. Talán pont emiatt az egyenletes színvonalú teljesítmény miatt van, hogy a regionális (és itt a világot személyesen, illetve az általuk szervezett szállítmányok mozgását követve „virtuálisan” számtalanszor bejárt üzletembernek fogadjuk el: az országunkat is beleérti) díjak ritkábban találják meg őket, mint a nemzetköziet. Az

utóbbi tíz évben egy sor nemzetközi – szakmai és üzleti – elismerésben részesültek (a részletekért érdemes felkeresni honlapjukat). Szűkebb környezetünkben viszont sokszor egy-egy nagyobb fejlődés, beruházás ragadta meg a díjakról döntők figyelmét. Ezért is fogadta örömmel, hogy a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara díját ebben az évben ők is megkapták.

A Portolan Kft.-t idén huszonöt éve, 1992-ben alapították. A vasmű privatizációjával változott a neve is, az ISD Portolan Kft. az ISD Dunaferr Zrt. 100 százalékos leányvállalata. Fő feladata a cégcsoport logisztikai kiszolgálása, tevékenysége során

hazai és a nemzetközi piacnak, teljesítményével az ISD Portolan Kft. a magyarországi logisztikai vállalkozások élmezőnyében foglal helyet. Volumében éves szinten 6 millió tonna árut mozgatnak meg, tavaly hozzávetőlegesen 5 milliárd forint árbevételt és jelentős pozitív adózás előtti eredményt realizáltak. És még egy adat, hogy érzékeljük a megmozgatott hatalmas anyagmennyiség egy szegmensét: Magyarország nemzetközi folyami áruszállítási igényeinek a 60 százalékát ők bonyolítják.

A társaság stabil munkahelyet biztosít jól képzett, idegen nyelveket kiválóan beszélő munkatársainak versenyképes jövedelem mellett. Ez a jó csapat a garancia a cég magas színvonalú teljesítményére. Vaso Janicic elmondja, hogy amikor több mint tíz éve átvette a cég vezetését, a tulajdonosok, a Dunaferr igényeihez igazodva, a költséghatékosságra törekedve át kellett szerveznie a céget. Akkor nem a fejlesztések voltak a hangsúlyosak.

Aztán egyre inkább az ő személyes szakmai munkája tükröződhetett vissza a vállalkozás eredményein, fejlesztéseiben. És a csapaton is, amely nagyon jól tud együtt dolgozni. Neki, mint vezetőnek a feladata a stratégiai irányítás, az egyes területek vezetőivel a megoldandó feladatok megbeszélése. A cég magas színvonalú teljesítményé-

Fotó: ADY GÉZA

Nem lehetett jelen Vaso Janicic a díjátadón, fontosnak tartja, hogy azt a kikötő vezetője vette át

Kemények az elvárásai, de a cég vezetője kiáll a munkatársai mellett

közúton, vasúton, belföldi vízi úton és tengereken biztosítja a vállalatcsoport alapanyaggyártást, valamint a késztermékek vevőkhöz történő eljuttatását. És ahogy már említettük, a cég működteti a vállalatcsoport dunaujvárosi kikötőjét is. A központjuk a kezdetektől Budapesten található.

Emellett természetesen külső megbízásokat is vállalnak és teljesítenek, két és fél évtizedes magas szakmai színvonalú tevékenységükkel elismert szereplőjévé váltak a

hez szükséges módon kemény elvárásokat fogalmaz meg munkatársai felé, és azokat számon is kéri, azonban azt is folyamatosan érezhetik a Portolannál dolgozók, hogy ha bármilyen probléma van, a vezetőjük mellettük áll.

A Vaso Janicic által elmondottak külső szemlélőként is igazolhatjuk, hiszen többször tapasztaltuk a munkatársaitól, de a vasmű más vezetőitől, a vele üzleti kapcsolatban lévőktől a felé irányuló elismerést. „Kapitány” a megszólítása (persze angolul), és ha

nincs jelen, akkor is így emlegetik. És ez akkor is fontos jelentéstartalommal bír, ha tudjuk, hogy az üzletember szakmai múltjának egy időszakára utal. Csak ő már a Portolan hajóját irányítja csapatával, és úgy tűnik jó irányba.

Ha a jövőképről kérdezzük, természetesen a magas szolgáltatási színvonal fenntartását említi. Ennek érdekében az évről évre megújított ISO rendszer mellett a közel-múltban két neves szakmai szervezet ragos minősítését is

megszerezték. Legutóbb pedig hat hónapos munkával, a minősítés megszerzésével a Társadalmilag felelős vállalkozás címet szerezték meg az amerikai World Confederation of Businesses szervezettől. És természetesen több fontos nemzetközi szakmai szervezetnek is tagjai. A konkrét fejlesztésekről szólva elmondta, hogy azokat is folytatják, a helyi kikötőben is, amint a gazdasági környezet módosul rá, de jelenleg is ki tudják elégíteni partnereik igényeit, magas fokon.

A változásokban új lehetőségek

Ötvenéves az „óragyár”, nagy utat járt be a kihívásokra mindig reagáló vállalat ez idő alatt

KŐHALMI KÁLMÁN

Idén lesz ötven éve, hogy megalapították a Momert Zrt. jogelődjét, a városi kamara elnöksége díszoklevelet adott át a cég legendás vezetőjének, Urbán Lászlónak, amelyben tisztelettel, elismeréssel adózik az évfordulót ünneplő vállalat kollektívájá, vezetése előtt.

Urbán Lászlót láthatóan meglepte a díszoklevél átadása, a vele járó rövid ünnepi protokoll, a rájuk irányuló figyelem. Meglepetés volt. Jól sikerült. És vitán felül: meg is érdemli az elismerést a város történetében rangos helyet kivívó vállalat, amelyet az évtizedekkel ezelőtti fiatalokurat élők, akkor reggelenként az ott gyártott vekkerek csörgésére ébredők ma is óragyárként emlegetnek.

Pedig történelmük éppen felében, 1992-től már nem is gyártottak órát. Sőt, ennek a szép hagyományú terméknek már a rendszerváltás előtt erősen kezdett leáldozni. Nem gazdasági, technológiai okai voltak a váltásnak. És már addig is reagálniuk kellett több hasonló változásra, azóta pedig még sokkal többre. Urbán László, aki negyvennégy éve került a vállalat-hoz fiatal mérnökemberként, s akkor még nem gondolta,

Fotó: ADY GÉZA

Urbán László legendás vezetőjévé vált az ötvenéves cégek

hogy ez a döntés az egész életútját meghatározza, úgy jellemzi az általa átélt időszakot: minden fellendülést hullámvölgy követ.

Ez persze a megélt tapasztalat által válik igazán bölcs összegzéssé. Hiszen elméletlen is tudjuk a kapcsolódó tanórák szentenciáját: a hullámvölgyet nem lehet elkerülni,

fel kell rá készülni, és megerősödve kikerülni belőle. Urbán Lászlóék kollektívája azonban sok-sok alkalommal a gyakorlatban végezte el ezt a bravúrt, ami számos hasonlótól méretű, múltú hazai cégnek nem sikerült.

Nem véletlen, hogy amikor rákérdezzünk, a Momert vezetője kifejti: a megújulás képessége a menedzsment fele-

lőssége. Nekik kell dönteni a fellendülés idején arról, miként takarékoskodjanak anyagiakban, „erőben” a szűkebb időszakokra. Már ekkor fel kell készülni arra, hogy a fellendülés végével mivel fog foglalkozni a cég, felismerni a változás adta lehetőségeket, a kapcsolódási pontokat, a technológiai változásokat.

A menedzsment elképzelései azonban lehetnek bármilyen jók, ha nem áll rendelkezésükre a tervezés, megvalósítás fázisaiban a szükséges, felkészült, a változásokra jól, gyorsan reagálni tudó szakembergárda. Urbán László szerint ez nagy erősségük, nagyon jó csapat alakult ki a Momertnél. Ha a mai helyzetet nézzük, szinte minden korosztály a szükséges számban képviselteti magát. A szakmai hagyományok is jelen vannak, ahogy a legmodernebb, digitális technológia is a fiatal szakemberek, mérnökök tudásában.

A többnyire háromszáznál több dolgozónak munkalehetőséget biztosító (egy részük kölcsönözött munkaerő) cég kapacitásainak jelentős részét lekötik a háztartási gépek alkatrészeinek, autóalkatrészeknek a multinacionális cégek számára végzett bérnyártása. Ez persze egyfajta stabil hátteret teremt a Momert műkö-

déséhez. Azonban Urbán László a beszélgetés során felidézi: húsz éve még száz százalékosan saját terméket állítottak elő.

Ha ezt nem is lehetne gazdasági szempontból célként kitűzni, azt fontosnak tartják, hogy növeljék a nagyobb hozzáadott értékű termékek gyártását. A cég egyik kiemelt termékcsoportja az egészségmegőrzést, bébiápolást

Megerősödve tudtak túljutni a hullámvölgyeken, hiszen felkészültek azokra

szolgáló különböző berendezések köre. Az ISO 13485 szabvány szerinti működés bevezetésének, a tanúsítvány megszerzésének célgényesében vannak, ez pedig felértékeli az ezen termékkörbe tartozó gyártmányait, kibővíti az értékesítési lehetőségeket.

A cég a kínai gyártás versenyképességének csökkenésére reagálva több termékét ismét itt kezdte előállítani, ehhez az biztosított kedvező hátteret, hogy minden helyzetre felkészülve itthon is megvoltak a szükséges szerzőszámok a gyártáshoz. És ha a szerszámoknál tartunk: nagyon komoly és költséges fejlesztést hajtottak végre (pá-

lyázati pénzt elnyerve) a szerzőszámgyártás terén. A legmodernebb, a 3D tervezéstől a gyártási folyamatig számítógép által vezérelt, ezredmilli-méter pontos svájci berendezések alkalmazása külön profilként jelenik meg a Momertnél, amely a saját igények ki-elégítésén túl külső megrendelőknél is jól és jó áron értékesíthető terméket állít elő.

A cégnek most is van beadott pályázata, amely további korszerű eszközök beszerzését célozza: egyre több gépet akarnak ellátni modern kiszolgáló robotokkal, illetve a gazdaságosabb működtetés érdekében lecserelni energiataka-

rekosabbra az elavultakat. Urbán László végül kitér egy, a statisztikák szerint a hazai magántulajdonú vállalkozások jelenős részét elérő súlyos problémára: ki lesz az utód? Megnyugtató válasszal is tud szolgálni, a munkavállalók számára már ismert, elfogadott utódlással. Mindkét fia a cégnél dolgozik, a fiatalabb ügyvéd, az idősebb mérnöként már négy éve stratégiai igazgató, felel a jövőképért, a cég további építéséért, a fejlesztések, befektetések előkészítéséért, s kapcsolatot tart a vevőkkel. Édesapjuk pedig, amíg teheti, segíti őket abban, hogy a nyomdokaiba léphessenek.